

บทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล
เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษากรณี
การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจในสมัยประชุมปี พ.ศ. 2562 - 2565

ROLES AND POLITICAL COMMUNICATION OF MOVE FORWARD PARTY
MEMBERS OF PARLIAMENT IN SCRUTINIZING THE GOVERNMENT OF GENERAL
PRAYUT CHAN-O-CHA: A CASE STUDY OF NO-CONFIDENCE DEBATES DURING
THE PARLIAMENTARY SESSIONS, 2019–2022

ชญาดา วิภัติภูมิประเทศ^{1*}, นันทนา นันทวโรภาส¹

Chayada Vipattipumprates^{1*}, Nantana Nantavaropas¹

*Corresponding Author E-mail: goichayada2569@gmail.com

Received April 19, 2026; Revised May 1, 2026; Accepted June 10, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาบริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกลในการตรวจสอบรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในสมัยประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2562-2565 และ 2. ศึกษาบทบาทและกระบวนการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลผ่านการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารของเบอร์โลและทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของแมคเนียร์เป็นกรอบแนวคิดหลัก เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูล จำนวน 12 คน และการวิจัยเอกสารจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาตามหลัก การลดทอนข้อมูล แสดงข้อมูลอธิบาย และทำการสังเคราะห์ตามหลักเหตุผลทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า 1. บริบททางการเมืองในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2562–2565 เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดบทบาทและรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล โดยไม่เพียงส่งผลต่อบทบาทในฐานะฝ่ายค้านเท่านั้น แต่ยังหล่อหลอมให้การสื่อสารทางการเมือง

¹ วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก

¹ Political Communications College, Krirk University

มีลักษณะเข้มข้น เชิงรุก และมุ่งสื่อสารกับสาธารณชนควบคู่กับการปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภา แม้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 หรือ “รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง” เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้รัฐบาลที่มาจากคณะรัฐประหารรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ได้ ส่งผลให้ฝ่ายค้านไม่สามารถใช้อำนาจรัฐสภาในฐานะเครื่องมือถ่วงดุลฝ่ายบริหารได้อย่างเต็มที่ และ 2. บทบาทและกระบวนการสื่อสารของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกลนั้น เป็นไปตามทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของแมคแคนน์ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ พรรคก้าวไกล สื่อมวลชน และประชาชน โดยแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองที่สอดคล้องกับพลวัตของการเมืองร่วมสมัย แม้การอภิปรายไม่ไว้วางใจจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางอำนาจในทันที แต่กลับส่งผลในเชิงการรับรู้ การกำหนดวาระ และการขยายพื้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: การสื่อสารทางการเมือง; พรรคก้าวไกล; ฝ่ายค้าน; อภิปรายไม่ไว้วางใจ

Abstract

This research article aims to: 1. examine the political context influencing the roles and political communication of members of parliament from the Move Forward Party in scrutinizing the government of Prayut Chan-o-cha during the ordinary parliamentary sessions from 2019 to 2022, and 2. investigate the roles and processes of political communication employed by Move Forward Party members of parliament in monitoring government administration through parliamentary no-confidence debates against the Prayut administration. This study employed David Berlo's communication theory and the political communication theory of Brian McNair as the principal conceptual frameworks. The research adopted a qualitative approach, utilizing in-depth interviews with 12 key informants alongside documentary research from relevant sources. Data were analyzed descriptively through processes of data reduction, data presentation, and academic synthesis based on logical reasoning.

The findings revealed that: 1. the political context during 2019–2022 constituted a significant factor shaping the roles and patterns of political communication among members of parliament from the Move Forward Party. This context not only affected their role as the parliamentary opposition, but also cultivated a form of political communication characterized by intensity, proactiveness, and a strong orientation toward public engagement alongside

parliamentary duties. Moreover, the 2017 Constitution, often referred to as the “anti-corruption constitution,” functioned as a crucial mechanism enabling the post-coup government to maintain its political power. As a result, the opposition was unable to fully utilize parliamentary mechanisms as an effective tool for balancing and scrutinizing the executive branch. 2. the roles and communication processes of Move Forward Party members of parliament were found to correspond with Brian McNair’s theory of political communication, which emphasizes three principal components: political parties, mass media, and the public. The findings demonstrated a pattern of political communication consistent with the dynamics of contemporary politics. Although the no-confidence debates did not immediately produce structural changes in political power, they significantly influenced public perception, agenda-setting processes, and the expansion of political participation among citizens.

Keywords: Political Communication; Move Forward Party; Opposition; No-Confidence Debate

บทนำ

การอภิปรายไม่ไว้วางใจ นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของสภาผู้แทนราษฎรในการตรวจสอบรัฐบาล หากเสียงส่วนใหญ่ของสภาลงมติไม่ไว้วางใจก็สามารถทำให้รัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจพ้นจากตำแหน่งได้ และถ้าเป็นนายกรัฐมนตรีไม่ได้รับความไว้วางใจก็สามารถนำมาสู่การเปลี่ยนรัฐบาลได้ทางหนึ่ง บทบาทของสมาชิกสภาฯ ในสภานั้นมีความสำคัญในเรื่องของการตรวจสอบอันเป็นไปเพื่อการถ่วงดุลอำนาจ ซึ่งการอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้นเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ของสมาชิกสภาฯ ที่จะต้องพึงกระทำ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสขึ้นในการทำงานในระบบของรัฐบาล โดยทั่วไปนั้นหากรัฐบาลไม่มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจไม่มีการตั้งกระทู้ถามไม่มีการตรวจสอบใด ๆ จากฝ่ายค้านเลย แสดงให้เห็นว่าหน้าที่ในการทำงานของสมาชิกสภาฯ นั้นยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ เนื่องมาจากส่วนหนึ่งของบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาฯ ในสภานั้น จำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยหาข้อมูลและจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายกับประเทศมาอภิปรายในสภา เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อผิดพลาด หรือข้อบกพร่องนั้น ๆ ในสภาฯ ดังนั้น การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลจึงเป็นส่วนสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยมี

ความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้หน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาฯ ได้แสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนของประชาชน และก่อให้เกิดการชี้แจงซักถามและตั้งประเด็นต่าง ๆ เพื่อทำให้ระบบของรัฐสภามีความสมดุลกันมากขึ้น (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2560)

พรรคก้าวไกลเป็นพรรคการเมืองที่ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมากตั้งแต่ที่พรรคอนาคตใหม่ได้ถูกยุบและเปลี่ยนมาเป็นพรรคก้าวไกลนั้น กระแสของพรรคมักมีปรากฏการณ์ทางสังคมออกมาอยู่เสมอ ล้วนแล้วแต่เป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้พรรคได้รับความนิยม ทั้งในส่วนของพรรคการเมืองและสมาชิกพรรค อีกทั้งพรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้านยังมีบทบาทอย่างมากในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ โดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลของพรรคก้าวไกลนั้น มีการสื่อสารทางการเมืองที่ชัดเจน ตรงไป ตรงมา มีข้อมูลในการอภิปรายที่เชื่อถือได้ มีวาทีศิลป์ที่ดี เป็นพรรคการเมืองที่มีจุดยืนทางการเมืองชัดเจน มีการตรวจสอบเชิงลึก ทลายการผูกขาดทางเศรษฐกิจ และกล้าท้าทายอิทธิพลอำนาจเดิมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงทุน ทรัพยากร และสวัสดิการ จึงทำให้กระแสความนิยมของพรรคก้าวไกลพุ่งขึ้นสูงสุด (ศราวุฒิ วรรณโสภณและคณะ, 2567)

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบจำลองการสื่อสาร SMCR ของเบอร์โล (David K. Berlo, 1960) และทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของแมคเนียร์ (Brian McNair, 2011) มาเป็นกรอบการศึกษา เพื่อวิเคราะห์บทบาทและกระบวนการสื่อสารของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล ภายใต้บริบททางการเมืองปี พ.ศ. 2562-2565 ตามกรอบการสื่อสารทางการเมืองของแมคเนียร์ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ส่งสาร สื่อมวลชน และประชาชน โดยมุ่งศึกษาในสาระสำคัญของพฤติกรรมการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ในการประชุมสามัญทั้ง 4 สมัย ในช่วงปี พ.ศ. 2562-2565 เป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าพรรคก้าวไกลมีบทบาทอย่างมากในการทำงานถ่วงดุลตรวจสอบระหว่างกันของฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ซึ่งพรรคก้าวไกลประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ในการทำงานในฐานะฝ่ายค้านที่สามารถทำให้ประชาชนได้เห็นถึงปัญหา และข้อผิดพลาดในการทำงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ รวมถึงวิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไขและการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐบาล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง “บทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา: ศึกษากรณีการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจในสมัยประชุมปี พ.ศ. 2562 - 2565” เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการสื่อสารทางการเมืองของฝ่ายค้านที่ประสบความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภา พรรคก้าวไกล ในการตรวจสอบรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ สมัยประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2562-2565

2. เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภา พรรคก้าวไกล เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลผ่านการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลพลเอกประยุทธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย สมาชิกสภา พรรคก้าวไกล จำนวน 2 คน นักวิชาการด้านสื่อสารการเมืองและสื่อมวลชน จำนวน 2 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 8 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) การสังเกตการณ์ (Observation Form) และการบันทึกภาคสนาม (Field Notes)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยนัดหมายผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า และขอความยินยอม (Informed Consent) สัมภาษณ์เชิงลึก ทำการสังเกตที่ไม่เป็นทางการ บันทึกเสียงและถอดความ (Transcription) ควบคู่กับบันทึกภาคสนาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ถอดความข้อมูลทั้งหมด จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำกรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร (Communications) และการสื่อสารทางการเมือง (Political Communications) มาประยุกต์ใช้ และตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) (สุรางค์ จันทวานิช, 2543) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ เพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล พ.ศ. 2562-2565

การเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นภายหลังจากการทำรัฐประหารภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ได้แต่งตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ทำหน้าที่แทนรัฐสภา และสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเลือกพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หลังจากที่ยุติรัฐธรรมนูญผ่านการลงมติเห็นชอบจึงได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางอำนาจและสถาบันการเมืองข้างต้น ส่งผลให้การเลือกตั้งในครั้งนี้แตกต่างจากที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม (MMA) (พรรณรัตน์ ดิษฐ์เจริญ, 2562) กติกาการเลือกตั้งนี้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นความพยายามสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหารผ่านพรรคการเมืองในระบบรัฐสภา (คริส เบเคอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2566) แม้ว่าพรรคเพื่อไทยจะได้รับเลือกเป็นอันดับหนึ่งแต่ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ เนื่องจากรวบรวมเสียงสมาชิกสภา และสมาชิกวุฒิสภาได้ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ที่ประชุมรัฐสภาจึงได้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งพลเอกประยุทธ์ดำรงตำแหน่งนายกฯ เป็นสมัยที่สอง นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ 2560 ยังมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1. ความไม่สมดุลของอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ 2. การจำกัดพื้นที่และปิดกั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 3. ความอ่อนไหวต่อการตรวจสอบเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะประเด็นอำนาจทหาร กลไกรัฐ และสถาบันทางการเมือง ส่งผลให้ฝ่ายค้านไม่สามารถใช้อำนาจรัฐสภาในฐานะเครื่องมือถ่วงดุลฝ่ายบริหารได้อย่างเต็มที่ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดบทบาทและกระบวนการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภา พรรคก้าวไกลในฐานะพรรคฝ่ายค้าน โดยเฉพาะในการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล

การบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์อยู่ในภาวะ “รัฐบาลปริมน้ำ” (อุเชนทร์ เชียงแสน, 2566) ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งซบเซามาเป็นระยะเวลายาวนาน และสถานการณ์ยิ่งเลวร้ายเมื่อมีการระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ประชาชนออกมาเรียกร้องให้มีการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงเรื่อย ๆ แม้รัฐบาลได้เปลี่ยนรัฐมนตรีแต่ก็ไม่ได้รับความเชื่อมั่น ใด ๆ เนื่องจากไม่สามารถแก้ปัญหาของประชาชนในเรื่องปากท้องได้ (ศูนย์ข้อมูลมติชน, 2564) อีกทั้งในระหว่างปี พ.ศ. 2562-2566 ยังคงมีความขัดแย้งทางการเมืองดำเนินควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะการ

เคลื่อนไหวของกลุ่มเยาวชนในช่วงปี พ.ศ. 2563-2564 ที่รวมตัวกันชุมนุมประท้วง หลังศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้ยุบพรรคอนาคตใหม่ โดยเรียกร้องให้ปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ แก้ไขรัฐธรรมนูญ และขับไล่รัฐบาลในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศอย่างกว้างขวาง รัฐบาลจึงใช้อำนาจปราบปรามผู้เห็นต่างทางการเมือง รวมไปถึงการสอบสวนคดีความไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะคดีการเมืองและการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำให้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลในสังคมระหว่างประเทศถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก (ชนะศึก วิเศษชัย, 2567) สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้รัฐบาลสูญเสียความเชื่อมั่นจากประชาชน จึงออกมาเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การได้มาซึ่งนายกฯ ที่มาจากเสียงของประชาชนอย่างแท้จริง (คริส เบเคอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2566) ท่ามกลางบริบททางการเมืองดังกล่าวสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกลยังเป็นตัวแทนในการเคลื่อนไหวของคนรุ่นใหม่ โดยทำหน้าที่นำข้อเรียกร้องที่เคยเป็นข้อห้ามในอดีตจากกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลเข้าสู่การอภิปรายในสภาอย่างเป็นทางการ เช่น การเสนอปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ และการแก้ไขมาตรา 112 เป็นต้น รวมถึงสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกลหลายคนยังใช้ตำแหน่งช่วยประกันตัวผู้ชุมนุม และใช้กลไกคณะกรรมการพัฒนาการเมืองฯ เป็นเวทีสื่อสารปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนอีกด้วย แม้สถานการณ์ในประเทศไทยในขณะนั้นจะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของสถานการณ์โควิด-19 และการเมืองที่ถูกปิดกั้น พรรคก้าวไกลก็ได้ปรับเปลี่ยนตามบริบทในขณะนั้นเป็นการสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย ทำให้ได้รับความนิยมจากคนรุ่นใหม่เป็นอย่างมากในฐานะฝ่ายค้านมีการปรับตัวทางการเมืองสมัยใหม่ (รติกา พันธสวัสดิ์, 2566)

2. บทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล

พ.ศ. 2562-2565

บทบาทและกระบวนการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล ภายใต้กรอบทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของแมคเนียร์ ตามบทบาทการอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีดังนี้ ผู้ส่งสาร (Sender) ได้แก่ พรรคก้าวไกล มีผู้ส่งสารสำคัญ ได้แก่ 1. นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ 2. นายวิโรจน์ ลักษณะอดิสร 3. นายรังสิมันต์ โรม 4. นายธีรวัชรชัย พันธุมาศ 5. นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ 6. นายพิจารณ์ เขาวพัฒนาวงศ์ 7. นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล 8. นายจิรัฐ ทองสุวรรณ 9. นางสาวเบญจา แสงจันทร์ 10. นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล 11. นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล เป็นต้น

เนื้อหาสาร (Messages) สำหรับการคัดเลือกประเด็นเนื้อหาสารของพรรคก้าวไกลที่ใช้ในการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ในห้วงสมัยประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2563-2565 นั้น พรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้านเชิงรุก ดำเนินการผ่านกลไกภายในพรรคและกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ โดยมีการคัดกรองและวิเคราะห์ประเด็น เมื่อพรรคก้าวไกลได้ข้อมูลมาแล้วจะเข้าสู่กระบวนการภายในพรรค เพื่อคัดเลือกประเด็นที่หนักแน่นและมีหลักฐานเพียงพอ เพื่อใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ 1. ความชัดเจนของหลักฐาน ประเด็นที่นำมาอภิปรายต้องมีข้อมูลหลักฐานที่น่าเชื่อถือ สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะและในสภาฯ ได้อย่างมีน้ำหนัก 2. ความเสียหายต่อรัฐหรือประชาชน ต้องเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดการทุจริตที่ผิดพลาด บกพร่อง หรือมีการทุจริตที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติ หรือประชาชน 3. ความเกี่ยวข้องกับรัฐมนตรี ประเด็นนั้นต้องเชื่อมโยงโดยตรงกับรัฐมนตรีรายบุคคล หรือคณะรัฐมนตรีทั้งคณะที่ถูกร้องขอให้ตรวจสอบ 4. ประเด็นที่เป็นที่สนใจของสังคม พรรคก้าวไกลจะพิจารณาประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจ เพื่อให้การอภิปรายได้รับความสนใจและกดดันรัฐบาลได้มากขึ้น เช่น ประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณกองทัพ หรือการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เป็นต้น ดังคำกล่าวของนายวิโรจน์ ลักษณะอดิศร สมาชิกสภา พรรคก้าวไกล ได้อธิบายถึงการคัดกรองและวิเคราะห์ประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจทั่วไปเพิ่มเติมว่า “ในการเปิดอภิปรายแต่ละครั้ง พรรคจะประชุมสมาชิกสภา เพื่อรวบรวมประเด็นที่นำไปสู่การอภิปราย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1.การบริหารราชการที่บกพร่องอย่างร้ายแรง 2. การทุจริต หรือประพฤติดีมิชอบ เมื่อข้อมูลมีน้ำหนักเพียงพอ คณะกรรมการพรรคจะพิจารณาว่าควรอภิปรายใคร โดยเน้นสาระสำคัญเป็นหลัก พรรคจะพิจารณาความหนักแน่นของข้อมูล ความบกพร่องที่เกิดขึ้นและข้อมูลจากแหล่งข่าว เอกสารราชการ บุคคลในระบบ และกลไกการรวมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง หากข้อมูลขัดแย้งกันจะตัดประเด็นนั้นออก ข้อมูลการอภิปรายจำเป็นต้องตรวจสอบทุกกรณีโดยทีมกฎหมาย หรือสมาชิกสภา ที่มีประสบการณ์จะตรวจสอบสำนวน ความเสี่ยงทางคดี และกลั่นกรองข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ” (วิโรจน์ ลักษณะอดิศร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 พฤศจิกายน 2568)

เนื้อหาสารในการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ ในห้วงสมัยประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2563-2565 ที่พรรคก้าวไกลได้ยื่นญัตติต่อประธานสภาทั้งหมด 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 การอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ ระหว่างวันที่ 24-27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 มีเนื้อหาดังนี้ 1. ประเทศนี้ไม่ได้จนด้วยศักยภาพ แต่จนด้วยผู้นำที่ไม่มอง

อนาคต 2. รัฐใช้ระบบสังคมนิยมสำหรับผู้มี แต่ใช้ระบบทุนนิยมสำหรับผู้ยากจน 3. รัฐบาล IO ไม่แก้ปัญหาแต่นำภาษีประชาชนไปใช้ทำร้ายประชาชนด้วยกันเอง 4. รัฐบาลเอื้อทุนจีน ทำลายเศรษฐกิจฐานรากคนไทย 5. ต้องตรวจสอบรัฐมนตรีที่มีลักษณะต้องห้ามและขาดคุณสมบัติ 6. ต้องทำลายขบวนการค้ำมนุษย์ในประเทศไทยที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง 7. ต้องทำลายเครือข่ายปารอต่อ ลดการผูกขาดผลประโยชน์กลุ่มทุน เป็นต้น ครั้งที่ 2 การอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ ระหว่างวันที่ 16-19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564 มีเนื้อหา ดังนี้ 1. การบริหารจัดการวัคซีนที่ผิดพลาด ทำให้ประชาชนรับผลกระทบต่อการดำรงชีวิต 2. ต้องเปิดโปงปัญหาคอร์ปชั่นในการจัดซื้อจัดจ้างของกองทัพ 3. ต้องทำลายทุนผูกขาดที่ทำให้พลังงานมีราคาแพง 4. ต้องกำจัดอาชญากรรมทางไซเบอร์ IO ของกองทัพบกที่ทำลายประชาชน 5. ต้องขจัดอิทธิพลอำนาจมืด “ตัวช้าง” ในกระบวนการโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ เป็นต้น ครั้งที่ 3 การอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน พ.ศ. 2564 มีเนื้อหา ดังนี้ 1. ผู้นำที่ไม่มีความสามารถจะพาเศรษฐกิจประเทศชาติลงเหว 2. องค์การตำรวจต้องปกป้องประชาชน ไม่รับใช้ทหารทรราชในระบอบปรสิต 3. หยุดสั่งซื้อวัคซีนที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยไม่คำนึงถึงชีวิตประชาชน 4. กำจัดกองทัพปรสิต ตัดตอนการสืบทอดอำนาจคณะรัฐประหาร เป็นต้น ครั้งที่ 4 การอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ ระหว่างวันที่ 19-22 กรกฎาคม พ.ศ.2565 มีเนื้อหา ดังนี้ 1. ต้องตรวจสอบนักการเมืองที่ขาดคุณสมบัติการเป็นรัฐมนตรีที่โกงกินประชาชน 2. ภัยไข้เจ็บควรควบคุม อย่าปล่อยให้หนักการการเมืองมากอบโกยผลประโยชน์ 3. ต้องเปิดโปงคดีทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างในกองทัพที่มากที่สุดในประวัติศาสตร์ 4. หยุดคุกคามประชาชนจากรัฐบาลทหารที่เป็นอาชญากรไซเบอร์ 5. ต้องเปิดโปงการทุจริตในกองบินตำรวจ ทำลายตัวช้างทุกประเภทให้หมดไป 6. ผู้นำที่ไม่มีศักยภาพจะนำพาประเทศสู่วิกฤต เป็นต้น

ภาพรวมการตรวจสอบรัฐบาลผ่านการอภิปรายไม่ไว้วางใจของพรรคก้าวไกลทั้งหมดระหว่างปี พ.ศ. 2562-2565 นั้น พรรคก้าวไกลอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา รวมทั้งหมด 4 ครั้ง อภิปรายรัฐมนตรีทั้งหมด 9 คน 7 กระทรวง ได้แก่ 1. กระทรวงกลาโหมที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกฯ เป็นรัฐมนตรีว่าการ 2. พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ในฐานะรองนายกฯ 3. กระทรวงมหาดไทยที่มีพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา เป็นรัฐมนตรีว่าการ 4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ 5. กระทรวงสาธารณสุขที่มีนายอนุทิน ชาญวีรกูล เป็นรัฐมนตรีว่าการและรองนายกฯ 6. กระทรวงมหาดไทยที่มีนายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ 7. กระทรวงแรงงาน

ที่มีนายสุชาติ ชมกลิ่น เป็นรัฐมนตรีว่าการ 8. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่มีนายชัย วุฒิ ธนาคนานุสรณ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการ 9. กระทรวงคมนาคมที่มีนายศักดิ์สยาม ชิดชอบ เป็นรัฐมนตรีว่าการ ส่วนเนื้อหาในการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ ระหว่างปี พ.ศ. 2562-2565 ทั้ง 4 ครั้ง พรรคก้าวไกลให้น้ำหนักในการอภิปรายไม่ไว้วางใจมากที่สุด คือ กระทรวงกลาโหมที่มีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกฯ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยมุ่งเน้นประเด็นการตรวจสอบงบประมาณและการทุจริตในกองทัพ การปฏิบัติ การข้อมูลข่าวสาร (IO) และการใช้สลายแควร์ของรัฐในการสอดแนมนักการเมืองเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. บริบททางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2562-2565

บริบททางการเมืองในช่วงปี พ.ศ. 2562-2565 เป็นปัจจัยกำหนดบทบาทและการสื่อสารของสมาชิกสภา พรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ 2560 เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา รักษาอำนาจทางการเมืองไว้ได้ เพราะการให้อำนาจกับวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งของคณะรัฐประหารในการเลือกนายกฯ เอื้อประโยชน์ให้คณะรัฐประหารได้เปรียบทางการเมืองภายหลังการเลือกตั้ง หลังการยุบพรรคอนาคตใหม่ในปี พ.ศ. 2563 สมาชิกสภา ที่ย้ายมาสังกัดพรรคก้าวไกลได้ปรับบทบาทเป็น "ผู้สืบทอดทางอุดมการณ์" จากพรรคอนาคตใหม่ที่ต่อต้านการสืบทอดอำนาจรัฐประหารและการปฏิรูปโครงสร้างทางอำนาจ แม้สมาชิกสภา พรรคก้าวไกลไม่สามารถทำหน้าที่ฝ่ายค้านได้อย่างเต็มที่ แต่ได้ขยายบทบาทไปสู่การทำหน้าที่ "ฝ่ายค้านเชิงการสื่อสาร" เพื่อถ่วงดุลอำนาจรัฐบาลในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัชร วัฒนา (2567) ที่ศึกษาเรื่อง "ยุทธศาสตร์ของพรรคก้าวไกล ในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน พ.ศ. 2566" พบว่า ปัจจัยด้านบริบททางการเมืองมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์และวิธีการรณรงค์หาเสียงทางการเมืองของพรรคก้าวไกล ได้แก่ ปัจจัยเรื่องเหตุการณ์รัฐประหาร พ.ศ. 2557 การสืบทอดอำนาจทางการเมืองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ความสำเร็จของสมาชิกสภา พรรคอนาคตใหม่-พรรคก้าวไกลต่อบทบาททางการเมืองฝ่ายค้านในสภา ที่กระบวนการถ่ายทอดแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคก้าวไกลมีความเข้มแข็งต่อเนื่อง และปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของ 4

จังหวัดภาคเหนือตอนบน มาจากประชาชนบางกลุ่มไม่ชอบการบริหารประเทศของรัฐบาลของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกลได้นำเอากระบวนการสื่อสารของแมคแนร์ (Brian McNair) มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและกระบวนการสื่อสารของสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล เป็นไปตามทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของแมคแนร์ โดยมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ พรรคก้าวไกล สื่อมวลชน และประชาชน สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้ 1. ผู้ส่งสาร (Sender) คือ สมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกล ทุกคนล้วนมีทักษะในการสื่อสาร มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลตามบทบาทของฝ่ายค้าน ในช่วงประชุมสมัยสามัญประจำปี พ.ศ. 2562-2565 เป็นอย่างดี มีภาพลักษณ์ของ “นักการเมืองรุ่นใหม่” มีวาทศิลป์ในการอภิปราย นำเสนอด้วยข้อมูลเชิงสถิติ ตัวเลข และนโยบายต่างๆ อย่างเป็นระบบ นำเอาข้อมูลมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น เอกสารหน่วยงานรัฐ, รายงานสื่อต่างประเทศ และงานวิจัย TDRI เป็นต้น ใช้ภาษาในการอภิปรายเข้าใจง่าย เข้าถึงอารมณ์ประชาชน มีการใช้อินโฟกราฟิกประกอบการอภิปรายและเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นภาพชัดเจน มีทัศนคติมุ่งเปิดโปงการบริหารประเทศที่ทุจริตและไม่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดการตรวจสอบเชิงโครงสร้าง และชัดเจนในจุดยืนทางการเมือง 2. สื่อมวลชน มีบทบาทสำคัญในฐานะตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างสมาชิกสภาฯ พรรคก้าวไกลกับประชาชน โดยเฉพาะในบริบทที่การตรวจสอบรัฐบาลภายในสภามีข้อจำกัดทางโครงสร้าง สื่อจึงกลายเป็นพื้นที่สำคัญในการต่อรองทางการเมือง นอกจากนี้ พรรคก้าวไกลได้ลดการพึ่ง พาสื่อกระแสหลัก เพียงช่องทางเดียว มาใช้สื่อใหม่และแพลตฟอร์มออนไลน์ควบคู่ไปกับการอภิปรายในสภา 3. ผู้รับสาร การสื่อสารของพรรคก้าวไกลมุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่เพียงในฐานะผู้ฟัง แต่มีบทบาทในการโต้ตอบสารทางการเมืองผ่านการแสดงความคิดเห็น การแชร์ และการสร้างวาทกรรมต่อยอดในพื้นที่ออนไลน์ ส่งผลให้การอภิปรายไม่ไว้วางใจกลายเป็นกระบวนการสื่อสารทางการเมืองที่ดำเนินต่อเนื่องนอกสภา ทำให้การสื่อสารของพรรคก้าวไกลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสังคม สามารถใช้สื่อเป็นกลไกสำคัญในการถ่วงดุลอำนาจรัฐบาล แม้ผลการลงมติในสภาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรัฐบาลโดยตรงก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรติกา พันธุ์สวัสดิ์ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง “การสร้างแบรนด์ทางการเมืองของพรรคก้าวไกล” พบว่า แบรนด์ทางการเมืองของพรรคก้าวไกล ประกอบไปด้วย 5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1. เป็นพรรคการเมืองสมัยใหม่ 2. เป็นพรรคการเมืองที่สร้างความนิยมบนสื่อโซเชียลมีเดีย 3. เป็นพรรคการเมืองที่มี

การสื่อสารชัดเจน 4.เป็นพรรคการเมืองที่มีจุดยืนชัดเจน และ 5. เป็นพรรคการเมืองที่มีการปราศรัยเน้นความเข้าถึงและเท่าเทียมนั่นเอง

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 4 ประเด็น สามารถอธิบายเป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 บทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของพรรคก้าวไกล พ.ศ.2562-2565

สร้างโดย : Chat GPT Version 5.4 โดยผู้เขียนเป็นผู้ป้อนคำสั่ง

จากแผนภาพดังกล่าวข้างต้น สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. กลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล มีลักษณะเชิงรุก ทำให้พรรคก้าวไกลประสบความสำเร็จในการสื่อสารทางการเมือง

บทบาทของพรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้าน ระหว่างปี พ.ศ. 2562-2565 นั้น แม้ไม่ประสบความสำเร็จในรัฐสภา แต่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารทางการเมือง ถือเป็นการเปลี่ยนผ่านของบทบาทฝ่ายค้าน จากการทำหน้าที่เชิงสถาบันแบบดั้งเดิมไปสู่การเป็นฝ่ายค้านเชิงสื่อสารที่มุ่งตรวจสอบ กำหนดวาระ และสร้างความหมายทางการเมืองต่อสาธารณชน ภายใต้บริบททางการเมืองที่มีข้อจำกัดเชิงอำนาจอย่างชัดเจน พรรคก้าวไกลทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านเชิง

รุกรในการอภิปรายสภาฯ เข้ากับการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล ทำให้พรรคก้าวไกลประสบความสำเร็จในการสื่อสารทางการเมือง

2. การนำเทคโนโลยีการสื่อสารที่เป็นสื่อใหม่ มาใช้เป็นเครื่องมือในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคก้าวไกล

การนำเอาสื่อใหม่ (new media) มาเป็นเครื่องมือประกอบการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ถือเป็นช่องทางขยายการสื่อสารจากเวทีรัฐสภาไปสู่ประชาชนในวงกว้างอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง และสื่อใหม่ยังทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพรรคกับประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดกับพรรค ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวมีส่วนในการสร้างฐานผู้สนับสนุนและความภักดีทางการเมือง (political loyalty) ต่อพรรคก้าวไกลเป็นอย่างมาก

3. การอภิปรายไม่ไว้วางใจของพรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้านที่เน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเป็นจุดเด่นของพรรคก้าวไกลที่ไม่เคยมีมาก่อน

การอภิปรายไม่ไว้วางใจของพรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้านที่เน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ถือเป็นจุดเด่นสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการเมือง เนื่องจากการอภิปรายสะท้อนอัตลักษณ์ของพรรคในฐานะฝ่ายค้านที่มีอุดมการณ์ชัดเจน และมุ่งผลักดันการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง เช่น การปฏิรูประบบราชการ ความโปร่งใสในการใช้อำนาจอธิปไตย และการแก้ไขกติกาทางการเมืองที่ไม่เป็นธรรม การสื่อสารในลักษณะนี้ช่วยสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนกับพรรคการเมืองอื่น โดยเฉพาะในบริบทที่ประชาชนรู้สึกไม่พอใจกับโครงสร้างการเมืองเดิม ทำให้พรรคถูกจดจำในฐานะพรรคการเมืองที่ “กล้าคิด กล้าทำ และกล้าเปลี่ยน”

4. การยืนหยัดในจุดยืนของอุดมการณ์ทางการเมืองและนโยบายอย่างชัดเจน ทำให้พรรคก้าวไกลชนะการเลือกตั้งในปี พ.ศ.2566

พรรคก้าวไกลในฐานะฝ่ายค้าน มีความโดดเด่นจากการยืนหยัดในอุดมการณ์ทางการเมืองที่ชัดเจน เน้นแนวคิดประชาธิปไตยก้าวหน้า (progressive democracy) ที่ให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน การลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง และต่อต้านอำนาจรัฐประหาร ความชัดเจนทางอุดมการณ์ดังกล่าวช่วยให้การอภิปรายของพรรคมีกรอบคิดที่เป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงประเด็นเข้ากับปัญหาเชิงโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างมีเหตุผล จนนำไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรส่งเสริมให้พรรคการเมืองมีเสรีภาพในการทำหน้าที่ฝ่ายค้านอย่างเต็มที่ เพื่อให้ระบบรัฐสภาสามารถทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการปรับปรุงกฎหมายและกลไกทางการเมืองที่เป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบใช้อำนาจของรัฐบาลโดยฝ่ายค้าน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบรัฐสภาในการถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารตามกระบวนการประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. พรรคการเมืองควรสร้างอัตลักษณ์ทางการเมืองและจุดยืนเชิงอุดมการณ์ที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากประชาชนในระยะยาว
2. การอภิปรายในรัฐสภาควรมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง มีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ และสามารถเชื่อมโยงกับปัญหาของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารทางการเมืองและสร้างการรับรู้ต่อสาธารณชน

เอกสารอ้างอิง

- คริส เบเคอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2566). *ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย (ฉบับปรับปรุงใหม่)* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: มติชน.
- ชนะศึก วิเศษชัย. (2567). *การเมืองไทย: พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนวัชร วัฒนา. (2567). *ยุทธศาสตร์ของพรรคก้าวไกลในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน พ.ศ. 2566* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรณรัตน์ ดิษฐ์เจริญ. (2562). *ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบผสม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รติกา พันธุ์สวัสดิ์. (2566). *การสร้างแบรนด์ทางการเมืองของพรรคก้าวไกล* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิโรจน์ ลักษณะอดิสร. (2568, 14 พฤศจิกายน). สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล [บทสัมภาษณ์].

ศราวุฒิ วรรณโสภณและคณะ. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อกระแสความนิยมของพรรคก้าวไกลในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2566: กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 1 และเขตเลือกตั้งที่ 4. *วารสารการบริหารปกครอง มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 13(2), 269–291.

ศูนย์ข้อมูลมติชน. (2564). *มติชนบันทึกประเทศไทย ปี 2563*. กรุงเทพฯ: มติชน.

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

สุภางค์ จันทวานิช. (2543). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุเชนทร์ เชียงเสน. (2566). *เส้นทางของการสร้างระบอบอำนาจนิยมที่มีการเลือกตั้งในประเทศไทย พ.ศ. 2549-2566 (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Berlo, David K. (1960). *The process of communication: an introduction to theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

McNair, Brian. (2011). *An Introduction to Political Communication*. London: Routledge.